

فارسی ۲

۱- در کدام گزینه معنی واژه‌ها، تماماً درست است؟

- (۱) قوت: خوراک، (زخندان: چانه)، (حلاوت: اشتیاق)
(۲) فروماندن: متحیرشدن، (اقبال: روی آوردن)، (دغل: حيله‌گران)
(۳) نژند: اندوهگین، (جیب: یقه)، (تیره‌رایی: ناراستی)
(۴) چاشنی: مزه، (دون همّت: بلند اندیشه)، (شوریده‌رنگ: آشفته حال)

۲- معنای کدام واژه‌ها نادرست است؟

- (الف) غیب: عالمی که خداوند، فرشتگان و نیکان در آن قرار دارند.
(ب) چنگ: نوعی ساز دارای تار که سری خمیده دارد.
(ج) توفیق: آن است که خداوند خواهش بنده را اجابت کند.
(د) شغال: پستانداری گوشتخوار از تیره سگان است.

- (۱) ج - الف (۲) ب - ج (۳) الف - د (۴) ب - د

۳- کدام بیت فاقد غلط املائی است؟

- (۱) زر به کسی به غرض ده کش بود آسیا و زر / با خلجی و مفلسی هیچ مکن معامله
(۲) تویی که جان به خطر دادی از همیت دین / زهی چو حاتم طائی غلام تو پنجاه
(۳) فخر دانا به دین بود، و این‌ها / عیب دین‌اند و علم را آرند
(۴) می‌نماید عکس می در رنگ روی مه وشت / همچو برگ ارغوان بر صفحه نسرين غریب

۴- در عبارت زیر کدام واژه نادرست نوشته شده است؟

«در معنی قیامت و ثواب و عقاب بر سبیل افترا چیزی نگفتم و از بدان ببریدم و رفیق خویش، صلاح و عفاف را ساختم و هیچ یار و غریب چون او نیست.»

- (۱) ثواب (۲) غریب (۳) افترا (۴) صلاح

۵- به ترتیب کدام دو اثر از نظر «قالب شعری» و کدام دو اثر از لحاظ «موضوع» با یکدیگر یکسانند؟

- (۱) فرهاد و شیرین، بوستان - بهارستان، فرهاد و شیرین
(۲) فرهاد و شیرین، بوستان - بهارستان، بوستان
(۳) بهارستان، بوستان - فرهاد و شیرین، بوستان
(۴) بهارستان، فرهاد و شیرین - بوستان، بهارستان

۶- تعداد کنایه در کدام بیت بیشتر است؟

- (۱) ای که گفتمی مرو اندر پی خون‌خواره خویش / با کسی گوی که در دست عنانی دارد
(۲) دست سعدی به جفا نگسلد از دامن دوست / ترک لؤلؤ نتوان گفت که دریا خطر است
(۳) آن را که چنین دردی از پای دراندازد / باید که فروشوید دست از همه درمان‌ها
(۴) نهد پای تا نبیند جای / هر که را چشم مصلحت بین است.

۷- همه آرایه‌های «تشبیه - مراعات نظیر - کنایه» در کدام بیت دیده می‌شود؟

- (۱) ای صبا حالی ز خد و خال شمس‌الدین بیار / عنبر و مشک ختن از چین به قسطنطین بیار
(۲) بردوخته‌ام دیده چو باز از همه عالم / تا دیده من بر رخ زیبای تو باز است
(۳) گر تیغ برکشد که محبتان همی زخم / اول کسی که لاف محبت زند، منم
(۴) کسی کاو بسته زلفت نباشد / چو زلفت در هم و زیر و زبر باد

۸- بیت زیر دارای کدام آرایه‌های ادبی است؟

«به یاد لعل تو و چشم مست می‌گونت / ز جام غم می لعلی که می‌خورم خون است»

- (۱) تکرار، کنایه، جناس، تشخیص
(۲) کنایه، جناس تام، اغراق، تلمیح
(۳) مراعات‌نظیر، تشبیه، جناس تام، اغراق
(۴) تشبیه، تکرار، کنایه، مراعات نظیر

۹- در کدام گزینه فعل «شد» اسنادی نیست؟

- (۱) چنین که صومعه آلوده شد ز خون دلم / گرم به باده بشوید حق به دست شماس
(۲) چو شد مواصلت و قرب معنوی حاصل / چه غم ز مدت هجران بیکران ما را
(۳) دل و دینم شد و دلبر به ملامت برخاست / گفت با ما منشین کز تو سلامت برخاست
(۴) گر غالیه خوش‌بو شد در گیسوی او پیچد / ور وسمه کمانش گشت در ابروی او پیوست

۱۰- رابطه معنایی همه واژه‌های مشخص شده در کمانگ برابر بیت درست است به جز:

- ۱) چرا ملامت خواجو کنی که چون فرهاد / به پای دوست درافکند جان شیرین را (تناسب)
- ۲) شاه فلک چو بنگرد طلعت ماه پیکرت / ذره صفت دراوفتد بر سر بامت از هوا (تضمن)
- ۳) گوا تویی که ندارم به کاه برگ، برگ / به اهل بیت ز من چون رسد نوال و نوا (ترادف)
- ۴) چشم خون‌بارم اگر کوه گران پیش آید / بر سر آب روان افکندش همچون کاه (تضاد)

۱۱- در همه ابیات به استثنای ..... پیوند وابسته‌ساز به کار رفته است.

- ۱) نام نیک رفتگان ضایع مکن / تا بماند نام نیکت پایدار (۲) بس که ناز کارنشناسان ملولم ساخته است / دست می‌مالم به هم تا وقت کارم بگذرد
- ۳) یا مکن با پیلبانان دوستی / یا بنا کن خانه‌ای در خورد خویش (۴) درخت ار نخندد به گاه بهار / همانا نگرید چنین ابر زار

۱۲- کدام بیت فاقد جمله مرکب است؟

- ۱) چو سرورم از دو جهان گرچه دست کوتاه است / ولی شکیم از آن قامت بلند تو نیست
- ۲) بوی انفاس تو خواجو همه عالم بگرفت / این چه عطرسست که آب رخ عطار برفت؟
- ۳) ماییم فتنه‌ای که در آخر زمان بود / ورنی کدام فتنه بود در زمان ما؟
- ۴) یار هم غایب و هم حاضر و چون درنگری / خالی از غیبت و عاری ز حضورست این جا

۱۳- رابطه معنایی همه واژگان کدام گزینه یکسان است؟

- ۱) سیم و زر - طره و موی - جیب و یقه (۲) ادبار و اقبال - ازلی و ابدی - دریا و سراب
- ۳) فلز و آهن - میان و کمر - کرشمه و غمزه (۴) روح و روان - رود و کوثر - مُلک و پادشاهی

۱۴- بیت «صورت بی صورت بی حد غیب / ز آینه دل تافت بر موسی ز جیب» با کدام بیت قرابت معنایی دارد؟

- ۱) هر حیابی را درین دریا ز حسن بی حدت / خلوتی با ماه کنعان در ته پیراهنی
- ۲) نیست جز وحشت از این عالم پرشور نصیب / جان از غیب به صحرای شهود آمده را
- ۳) هر که قانع شد به یک قرص از جهان چون آفتاب / گنج‌های بیکران غیب در فرمان اوست
- ۴) سفر آن بود که ما در قدم دل کردیم / دامن کعبه چه گرد از رخ ما پاک کند؟

۱۵- دو بیت زیر با کدام گزینه تناسب معنایی بیشتری دارد؟

«سحر دیدم درخت ارغوانی / کشیده سر به بام خسته جانی

به گوش ارغوان آهسته گفتم / بهارت خوش که فکر دیگرانی»

- ۱) می‌شوم من داغ هر کس را که می‌سوزد فلک / از چراغ دیگران غمخانه من روشن است
- ۲) احوال من مپرس که با صد هزار درد / می‌بایدم به درد دل دیگران رسید
- ۳) کرم ورزد آن سر که مغزی در اوست / که دون همتانند بی مغز و پوست
- ۴) بگیر ای جوان دست درویش پیر / نه خود را بیفکن که دستم بگیر

۱۶- مفهوم مقابل بیت زیر در کدام بیت آمده است؟

«رزق هر چند بی‌گمان برسد / شرط عقل است جستن از درها»

- ۱) همچنان در جستجوی رزق خود سرگشتم / گرچه گشتم چون فلاخن قانع از دنیا به سنگ
- ۲) روزی فرزند گردد هر چه می‌کارد پدر / ما چو گندم سینه چاک از انفعال آدمیم
- ۳) بشنو این نکته که خود را ز غم آزاد کنی / خون خوری گر طلب روزی ننهاده کنی
- ۴) پیران تلاش رزق فزون از جوان کنند / حرص گدا شود طرف شام بیشتر

۱۷- عبارت «مردان بار را به نیروی همت کشند نه به قوت تن» با کدام بیت تناسب معنایی دارد؟

- ۱) دریا و کوه در ره و من خسته و ضعیف / ای خضر پی خجسته مدد کن به همتم
- ۲) عزم درست، کار پر و بال می‌کند / با کشتی شکسته ز دریا گذشته‌ایم
- ۳) صرف در پرواز دل کن قوت بازوی خویش / در جهان تیره صائب تا نفس باشد تو را
- ۴) نه بی‌ارادت او بر زمین ببارد ابر / نه بی‌مشیت او بر هوا بجنبد باد

۱۸- مفهوم کدام دو بیت یکسان است؟

- ۱) وگر توفیق او یک سو نهد پای / نه از تدبیر کار آید نه از رای
جذبه توفیق می‌خواهی، سبک کن خویش را / کهربا کی کاه را از دانه می‌سازد جدا؟
- ۲) خرد را گر نبخشد روشنایی / بماند تا ابد در تیره‌رایی
هر مشکلی که هست گرفتم گشود عقل / ره در حقیقت دل انسان که می‌برد؟
- ۳) کمال عقل آن باشد در این راه / که گوید نیستم از هیچ آگاه
در بساط آفرینش مردم آگاه را / هیچ غیر از دیده حیران نمی‌آید به کار
- ۴) به ترتیبی نهاده وضع عالم / که نی یک موی باشد بیش و نی کم
با هزاران چشم می‌جوییم عیب خویش را / چون رسد نوبت به عیب خلق، ستاریم ما

۱۹- بیت زیر با کدام گزینه قرابت معنایی نزدیک‌تری دارد؟

«بخور تا توانی به بازوی خویش / که سعیت بود در ترازوی خویش»

- ۱) هیچ‌کار از سعی ما چون کوهکن صورت نبست / وقت آن کس خوش کزو آثار می‌ماند به جا
- ۲) خر به سعی آدمی نخواهد شد / گرچه در پای منبری باشد
- ۳) هرکه نان از عمل خویش خورد / منت حاتم طایی نبرد
- ۴) شیری در این قضیت که‌تر شده ز موری / کوهی در این ترازو کمتر شده ز کاهی

۲۰- بیت «کزین پس به کنجی نشینم چو مور / که روزی نخوردند پیلان به زور» با کدام بیت تناسب معنایی بیشتری دارد؟

- ۱) ای خدا جان را پذیرا کن ز رزق پاک خویش / تا نماند چون سگان مردار هر لقمه‌پذیر
- ۲) اگر باشد تو را روزی، ز استادان بیاموزی / چو مرغ جان معصومان به چرخ نیلگون رفتن
- ۳) چو فرموده است رزقت ز آسمان است / زمین شوریدن ای فلاح تا کی؟
- ۴) آن دم کآفتاب او روزی و نور می‌دهد / ذره به ذره را نگر، نور گرفته در دهن